

170405

อนามิกา มากจ้อย : การใช้ยาในโครงการการเข้าถึงบริการยาต้านไวรัสเอดส์ระดับชาติสำหรับผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ ในจังหวัดราชบุรี. (ANTIRETROVIRAL THERAPY IN NATIONAL ACCESS TO ANTIRETROVIRAL PROGRAMS FOR PEOPLE HIV/AIDS IN RATCHABURI PROVINCE)
อ.ที่ปรึกษา : ผศ.สาริณี กฤตยานันต์, อ.ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.ดร.รุ่งเพชร สกุลบำรุงศิลป์, 144 หน้า.
ISBN 974-53-1395-5.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) รูปแบบการส่งใช้ยาต้านไวรัสเอดส์ (2) ประสิทธิภาพของการใช้ยาต้านไวรัสเอดส์ และ (3) ปัญหาจากการรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอดส์ ในผู้ป่วยที่เข้าร่วมโครงการการเข้าถึงบริการยาต้านไวรัสเอดส์ระดับชาติสำหรับผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ จังหวัดราชบุรี ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2545 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ.2547 มีผู้ป่วยเข้าร่วมการวิจัยทั้งสิ้น 307 ราย เป็นเพศชายร้อยละ 44.0 เพศหญิงร้อยละ 56.0 อายุเฉลี่ย 35.7 ± 7.1 ปี ผู้ป่วยไม่เคยได้รับยาต้านไวรัสเอดส์มาก่อนร้อยละ 82.7 ระยะเวลาที่ผู้ป่วยเข้าร่วมโครงการเฉลี่ย 15.6 ± 6.3 เดือน จำนวน CD4 เฉลี่ยก่อนได้รับยา 62.0 ± 64.9 เซลล์/มม.³ มัธยฐานคือ 34 เซลล์/มม.³ ผู้ป่วยทุกรายเริ่มการรักษาด้วยยาซีฟิโอเวียร์ พบว่าร้อยละ 22.1 ของผู้ป่วยทั้งหมดต้องเปลี่ยนสูตรยาจากซีฟิโอเวียร์ สาเหตุส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79.4) คือ ผู้ป่วยเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา โดยพบภาวะไขมันกระจายตัวผิดปกติมากที่สุดร้อยละ 27.9 และมีการเปลี่ยนมาใช้สูตรยาที่ประกอบด้วย อีฟาเวเรน + สตาวูดีน + ลามิวูดีน มากที่สุดร้อยละ 50.6 เมื่อสิ้นสุดการวิจัยผู้ป่วยยังคงใช้ยาต้านไวรัสเอดส์ร้อยละ 95.8 โดยเป็นสูตรยาซีฟิโอเวียร์มากที่สุด ร้อยละ 74.9 รองลงมาได้แก่ สูตรยาอีฟาเวเรน + สตาวูดีน + ลามิวูดีน ร้อยละ 9.8 ผู้ป่วยได้รับยาป้องกันปอดอักเสบจาก *Pneumocystis carinii* ร้อยละ 97.7 ได้รับยาป้องกันติดเชื้อ *Cryptococcus neoformans* และวัณโรคร้อยละ 84.7 และ 22.8 ตามลำดับ หลังจากได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ 6 เดือน ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น พบผู้ป่วยเสียชีวิต 3 ราย สาเหตุจากโรคติดเชื้อฉวยโอกาส 2 ราย และไม่ระบุสาเหตุ 1 ราย การติดเชื้อฉวยโอกาสหลังได้รับยาพบทั้งสิ้น 97 ครั้งในผู้ป่วย 74 ราย โดยเกิดขึ้นภายใน 3 เดือนแรกร้อยละ 47.4 และเกิดหลังได้รับยา 3 เดือนร้อยละ 52.6 โดยผู้ป่วย 6 รายในจำนวนนี้มีจำนวน CD4 ลดลงร่วมด้วย ค่าเฉลี่ยของจำนวน CD4 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าพื้นฐาน (62 เซลล์/มม.³) เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ คือมีค่า 106.2, 154.8, 255.1 และ 239.1 เซลล์/มม.³ ที่ระยะเวลา 6, 12, 18 และ 24 เดือนตามลำดับ ($p=0.000$) เมื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของจำนวน CD4 ที่แต่ละระยะเวลากับค่าก่อนหน้านั้น พบว่าในเดือนที่ 6, 12 และ 18 มีการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ($p=0.000$) เช่นกัน แต่ในเดือนที่ 24 พบว่าไม่มีการเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับเดือนที่ 18 ($p=0.118$) ปัญหาจากการรักษาด้วยยาพบทั้งสิ้น 528 ปัญหา ในผู้ป่วย 250 ราย (ร้อยละ 81.4) โดยพบอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยามากที่สุด คือ ร้อยละ 74.3 รองลงมา คือ ผู้ป่วยได้รับยาที่ยังไม่จำเป็นร้อยละ 21.5

170405

4676606633 : MAJOR CLINICAL PHARMACY

KEY WORD : Antiretroviral / NAPHA / effectiveness / drug-therapy problems

ANAMIKA MAKJUI : ANTIRETROVIRAL THERAPY IN NATIONAL ACCESS TO ANTIRETROVIRAL PROGRAMS FOR PEOPLE HIV/AIDS IN RATCHABURI PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SARINEE KRITTIYANUNT, THESIS COADVISOR : ASST. PROF. RUNGPETCH SAKULBAMRUNGSIL, Ph.D., 144 pp. ISBN 974-53-1395-5

The purposes of this research were to study (1) the patterns of antiretroviral use (2) the effectiveness of antiretroviral therapy and (3) the drug-therapy problems (DTP) of antiretroviral agents in patients participating in the national access to antiretroviral programs for people HIV/AIDS in Ratchaburi province during November, 2002 to December, 2004. Three hundred and seven patients were included in the study: 44.0% males and 56.0% females with average age of 35.7 ± 7.1 years old. About 83% of the patients were antiretroviral naïve before entering the program and the mean duration of the patients participation in the program was 15.6 ± 6.3 months. The mean CD4 cell counts at baseline of all patients were 62.0 ± 64.9 cells/mm³ with the median of 34 cells/mm³. All patients were initiated with GPO-vir therapy and it was found that 22.1% of the patients had to change or discontinued the GPO-vir, mostly (79.4%) due to the adverse drug reactions (ADR). Lipodystrophy was the most identified ADR (27.9%). The regimen comprises of efavirenz, stavudine and lamivudine was the most prescribed as the alternative (50.6%). At the end of the study, 95.8% of the patients were still on antiretroviral drugs and GPO-vir was the most frequently use (74.9%) and the regimen of efavirenz, stavudine and lamivudine was the second rank (9.8%). Ninety-eight percents of patients were on *Pneumocystis carinii* pneumonia prophylaxis, 84.7% and 22.8% were on *Cryptococcus neoformans* and TB prophylaxis, respectively. After 6 months of therapy, the increase in body weight was shown in most patients. Three patients died during the follow-up: the cause of 2 deaths were from opportunistic infection and 1 death was not identified. After the initiation of treatment, 97 episodes of opportunistic infection were found in 74 patients, 47.4% occurred within the first 3 months and 52.6% occurred after 3 months of therapy and 6 patients in this group also had decreased CD4 cell counts. The mean of CD4 cell counts compared to the baseline (62 cells/mm³) was significantly increased at 6th, 12th, 18th and 24th months (106.2, 154.8, 255.1 and 239.1 cells/mm³, respectively)($P=0.000$). The CD4 cell counts at 6th, 12th and 18th months were also increased significantly when compared with the preceding values ($p=0.000$). However, at the 24th month the CD4 cell counts was not increased when compared to the value at 18th month ($p=0.118$). Five hundred and twenty eight DTPs were identified in 250 patients (81.4%), most were from the ADRs (74.3%) and the unnecessary drug therapy was found the second rank (21.5%).